

5 i fastan

Psalmer: 28, 707 (Ps 143), 32:4-7, 37, 387, 45
Texter: 4 Mos 21:4-9, 1 Joh 1:8-2:2, Joh 3:11-21

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen
Joh 3:11-21

11 Jag säger dig sanningen: Vi talar om det vi vet och vittnar om det vi har sett, men ni tar inte emot vårt vittnesbörd. 12 Om ni inte tror när jag talar till er om det jordiska, hur ska ni då kunna tro när jag talar till er om det himmelska?
13 Ingen har stigit upp till himlen utom den som kom ner från himlen, Människosonen som är i himlen. 14 Och så som Mose upphöjde ormen i öknen måste Människosonen bli upphöjd, 15 för att var och en som tror på honom ska ha evigt liv. 16 Så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att var och en som tror på honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv. 17 Gud har inte sänt sin Son till världen för att döma världen, utan för att världen ska bli frälst genom honom. 18 Den som tror på honom blir inte dömd. Men den som inte tror är redan dömd, eftersom han inte tror på Guds enfödde Sons namn.
19 Och detta är domen: Ljuset kom in i världen, men människorna älskade mörkret mer än ljuset eftersom deras gärningar var onda. 20 Den som gör det onda hatar ljuset och kommer inte till ljuset, för att hans gärningar inte ska avslöjas. 21 Men den som lever i sanningen kommer till ljuset, för att det ska bli uppenbart att hans gärningar är gjorda i Gud."

Låt oss be! Himmelse Fader, du har gett oss en obeskrivligt stor gåva, din enfödde Son som Frälsare och det eviga livet. Hjälp oss att leva så att det märks att vi blivit födda på nytt till andligt liv. Amen.

Nikodemus, en av judarnas rådsherrar hade sökt upp Jesus därför att han blivit övertygad om att Jesus var en lärare som Gud sänt. Jesus lärde Nikodemus att varje människa måste födas på nytt för att se Guds rike. Nikodemus förstod att han inte talade om en naturlig födelse för det är ju omöjligt för den som redan är född att födas en gång till. Jesus bekräftade att han inte talat om den naturliga födelsen. Förresten skulle det inte åstadkomma någon förändring även om det var möjligt. Alla som föds av syndiga föräldrar blir också syndare. Och ingen av dessa kan komma in i Guds rike om de inte blir födda av vatten och Ande. Jesus hade talat om pånyttfödelsen som sker genom dopet. Och för att Nikodemus inte skulle tro att vanligt vatten åstadkommer så stora ting så sa Jesus "vatten och Ande". För dopets kraft ligger inte i vattnet utan i Guds ord som är förenat med vattnet och tron som litar på Guds ord. Det är Guds ord som gör dopets vatten till ett bad till ny födelse och förnyelse i den helige Ande.

Vi kan förstå att Nikodemus var förvånad över denna undervisning: att vi måste bli födda på nytt genom vatten och Ande för att se Guds rike. Nikodemus var van att tänka att det berodde på hur väl vi med våra gärningar kunde försäkra oss om Guds välvilja. Men Jesus lärde honom att det inte berodde på vad vi förmår utan på vad någon annan gör för oss. Det är Anden som föder oss på nytt.

Nikodemus kunde inte förstå hur det kunde gå till. Jesus gav honom därför ett exempel ur vardagen: *Vinden blåser vart den vill, och du hör dess sus, men du vet inte varifrån den kommer eller vart den är på väg. Så är det med var och en som är född av Anden.* Vinden är ju påtaglig för våra sinnen, vi ser och känner vinden. Men ursprunget till vinden förstår vi inte. Inte heller vindens slutdestination. Fast vi inte förstår ursprunget till vinden så erkänner vi att vinden är verklig. På samma sätt borde Nikodemus av resultatet erkänna Andens verk. Och det borde vi alla göra.

Resultatet av Andens verkan är ju lika verkligt och påtagligt som vinden vi känner mot huden. Var och en som har blivit född av Anden är ju medveten om vilket stort under Anden utfört i hans eller hennes liv. Förändringen kan också andra se: hur den som blivit född på nytt blivit en ny skapelse som gärna lyssnar till Guds ord, som ger Gud äran för frälsningen och tackar och lovar honom för allt - för livet, för nåden, för frälsningen i Kristus, för dopets bad och Anden som helgar och bevarar oss i den rätta tron. Ett sådant nytt liv är påtagligt, det är synligt och verkligt. Och vi ser det inte hos någon annan än den som blivit född av Anden.

Men Nikodemus kunde inte släppa frågan ”hur”. *Hur kan det gå till* undrade han än en gång. Senare skulle han framträda som en lärjunge men för tillfället hindrade förnuftet tron. Jesus hade förklarat att den frågan inte var viktig. Det är inte alls nödvändigt att förstå hur den nya födelsen går till med vårt förnuft. Pånyttfödelsen är inte en sak vi kan räkna ut utan en andlig sanning. Och Jesus hade med exemplet om vinden visat att den nya födelsen är verklig och kan iakttas fast förnuftet inte förstått hur det hela gått till. När Nikodemus ändå fortsatte fråga *hur* var Jesus tvungen tillrättavisa honom. Jesus sa: *"Du är Israels lärare. Förstår du inte det här? Jag säger dig sanningen: Vi talar om det vi vet och vittnar om det vi har sett, men ni tar inte emot vårt vittnesbörd. 12 Om ni inte tror när jag talar till er om det jordiska, hur ska ni då kunna tro när jag talar till er om det himmelska?"*

Vilka är ”vi” i detta sammanhang? Ja, Jesus talar om Johannes Döparens och sitt eget vittnesbörd som inte blivit trott. *Det jordiska* syftar på de saker som Jesus hittills talat med Nikodemus om: nödvändigheten av den nya födelsen, om att de skulle omvända sig och tro, om nödvändigheten att bli döpt i vatten och Ande för att se Guds rike. Omvändelsen och dopet är den jordiska sidan av Guds rike men det har också en himmelsk sida. Och fast Jesus inte väntar att Nikodemus ska tro det så talar han sedan om det som skett och sker i himlen. Jesus har förstahandsinformation om det som

sker i himmelen. *Jesus är ju den som stigit ner från himlen.* Ja, han säger att *Människosonen är i himlen.* Vad har då skett och vad sker i himlen? Ja, Människosonen blev sänd från himlen för att fullborda Guds frälsningsplan. Det är Guds obegripliga kärlek till den fallna världen som drivit fram denna frälsningsplan. Från himlen blir också Anden sänd att skapa tro och frälsa syndare från evig fördömelse och föra dem till evigt liv.

Jesus började sin undervisning om *det himmelska* med att fästa uppmärksamhet på den frälsning som sedan länge var förutsagd och som skulle komma genom Människosonen: *så som Mose upphöjde ormen i öknen måste Människosonen bli upphöjd*, för att var och en som tror på honom ska ha evigt liv. Det finns ett uttalat frälsningssyfte med hela Guds plan. Och nästa vers säger att orsaken till Guds frälsningsplan ligger i Guds obegripliga och oförtjänta kärlek: *Ty så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son...*

Varför fäste Mose en kopparorm på en stång? Ja, därför att Gud i sin vrede sänt ormar med dödligt gift in i lägret på grund av folkets synd. Folket bekände då sin synd och ville att Mose skulle be för dem. Mose gjorde så och fick Guds svar: *"Gör dig en orm och sätt upp den på en påle. Den som har blivit ormbiten och ser på den skall leva."* Förebilden består i

- ormen som blev uppsatt på en påle,
- löftet att den som ser på den ska leva,
- och livet som blev räddat på var och en som såg på ormen i tro på Guds löfte.

På motsvarande sätt måste Människosonen bli upphöjd på korset för att var och en som tror på honom ska räddas till evigt liv så som Gud lovat.

När Jesus sa att Människosonen måste bli upphöjd så syftar han på Guds kärlek: *Ty Gud så älskade världen att han utgav sin enfödde Son...* Guds kärlek är själva kronan bland de himmelska ting Jesus förkunnade: att Gud i sin ofattbara kärlek till oss syndare beslutat att frälsa oss genom Jesu offer på korset. Och hans kärlek tillät honom ingen vila förrän kärleksbeslutet var fullbordat. Guds kärlek som uppenbaras i evangelium har kraft att smälta det hårdaste hjärta och det var denna kraftfulla sanning som Jesus ställde fram för Nikodemus i kampen om hans själ. Och det skulle senare visa sig att Jesus vunnit honom till slut.

Guds kärlek är drivkraften till beslutet att Människosonen *måste* bli upphöjd på korset. Det ligger kärlek bakom detta *måste* från Fadern och Sonen. Och syftet är vår frälsning, *att var och en som tror på honom ska ha evigt liv.* Och när Jesus säger "ska ha evigt liv" så innebär det att det eviga livet är en verklighet, inte i en avlägsen framtid utan i den stund som nu är. Var och en som tror på Jesus som sin Frälsare äger det eviga livet. Den kroppsliga döden tar inte från oss livet. På uppståndelsens dag ska vi se och erfara det eviga liv som vi äger redan här. Det är en underbar sanning

som vi ska tro därför att Gud har lovat det, Han som som bevisat sin kärlek till oss och vill att vi ska bli frälsta.

Ty så älskade Gud... Vem? Ja, vem var det han älskade? Var det människor som inte var fullt så stora syndare som andra utan trots allt hade något som gjorde dem älskvärda i Guds ögon? Nej, *ty så älskade Gud världen*. Det syftar på alla människor, hela den syndiga mänsklighet som står med skuld inför Gud på grund av sina många och upprepade synder. Ingen människa har förtjänat något annat än Guds vrede och straff. Men hur heter det? Gillade han världen trots allt. Nej, Jesus använder ett mycket starkare ord. Gud älskade världen. Och i sin kärlek tänkte han rena hela världen, sända sin Son att ta bort världens synder, och ta oss till sig som sina egna för evigt. Det är stort och underbart att Jesus använder detta ord ”världen”. Guds nåd och kärlek i Kristus omfattar alla människor. Guds stora frälsningsgåva är ämnad för alla människor. Det är underbart att höra för oss syndare.

Och lika stor som Guds kärlek till världen är, lika stor är hans gåva – för Gud utgav sin enfödde Son för en syndfull värld som inte förtjänat det på något sätt. Det skedde genom att Guds Son blev människa, levde ett fullkomligt liv i vårt ställe och blev upphöjd på korset, led och dog för oss syndare, för att vi skulle leva med honom. Gud har gett oss ovärdiga tiggare den största tänkbara gåva. *Gud vare tack för hans obeskrivligt rika gåva!*

Så stor som Guds kärlek var så stor var gåvan, och så stor gåvan var så stort var syftet med gåvan och kärleken. Syftet är att vi genom tron på honom ska ha evigt liv. Tro på Jesus som blev utgiven för dig och hela världen, och du har evigt liv. Med ens är det eviga livet ditt, för att du ska leva som Gud älskade barn här i tiden och i evighet tillsammans med Kristus.

Jesu inbjudan att tro på honom innehåller också en varning till Nikodemus och till oss alla: för att den som tror på honom *inte ska gå förlorad*. Att gå förlorad innebär motsatsen till att ha evigt liv. Det är att bli förkastad av Gud för evigt. Det innebär att bli dömd till att bli skild från Gud och alla hans välsignelser för evigt. Också i denna varning är Jesu kärlek uppenbar. Jesus återspeglar Faderns kärlek. Gud vill inte att någon enda i hela världen ska gå förlorad. Guds vilja är att var och en omvänder sig från ett liv i synd och tror på Frälsaren Jesus Kristus, och genom tron tar emot det liv som består i evighet. Det är Guds vilja.

Jesus fortsatte sedan att utveckla budskapet. Många judar väntade att Messias skulle komma för att döma och fördöma hedningarna och frälsa sitt folk judarna. Men Jesus säger klart och tydligt att han inte kommit för att döma världen utan för att frälsa världen. Den som tror på honom blir inte dömd. Synden har förlorat all kraft att fördöma oss. Men trots det är och blir människor fördömda. De är och blir dömda

därför att de inte tror på Guds enfödde Sons namn. Otron fördömer och Gud ska på domens dag offentligt bekräfta den domen. Men så länge vi lever kan vårt förhållande till Gud förändras. Jesus talar om dem som fortsätter tro och de som framhärdar i otro. Den som tror blir inte dömd, den som inte tror är redan dömd. Men för Nikodemus del så ser vi att han blir en troende. Och vi ser resultatet av pånyttfödelsen i hans liv när han senare träder fram som en bekännare och tar hand om Jesu kropp. Då förstår vi att han blivit frälst och kan vara helt frimodig i domen, för den som tror på Jesus blir inte dömd.

Jesus är det sanna ljuset som ger ljus åt alla människor. Så heter det i inledningen till Johannes evangelium. Här i vår text återkommer samma uttryckssätt: *Och detta är domen: ljuset kom in i världen, men människorna älskade mörkret mer än ljuset eftersom deras gärningar var onda. 20 Den som gör det onda hatar ljuset och kommer inte till ljuset, för att hans gärningar inte ska avslöjas.*

Många kallar ner domen över sig själva genom att avvisa det ljus Jesus ger åt alla människor. De älskar mörkret och de gärningar som associeras med mörkret. Nya testamentet lär oss vad som är mörkrets gärningar. Det är vilda fester och fylleri, otukt och orgier, sexuell omoral och girighet, strid och avund. Allt sådant gör att Guds vrede drabbar olydnadens barn. Eftersom ljuset avslöjar synden så hatar människor ljuset och vill inte komma till ljuset.

21 Men den som lever i sanningen kommer till ljuset, för att det ska bli uppenbart att hans gärningar är gjorda i Gud." I Jesus blev nåden och sanningen uppenbarad. Den som tror på honom lever i sanningen och kommer till ljuset. Jesus ljus skiner på oss, i och genom oss. När vi kommer till Jesus förändrar det vårt liv så att vi börjar göra gärningar som visar att vi blivit födda på nytt och lever för Gud. Jesus illustrerade detta med liknelsen om vinden. Du hör dess sus men vet inte varifrån den kommer eller vart den far. Så är det med var och en som är född av Anden. Hur Anden föder på nytt eller att en människa har evigt liv kan vi inte se. Men vi ser förändringen, att en människa slutar hata ljuset som istället blivit en glädje. Vi ska be att det blir uppenbart att våra gärningar är gjord i Gud, att människor förstår att vi älskar Jesus, tar emot hans undervisning och lever efter den. Amen.

Låt oss be!

Vi tackar dig, himmelske Fader, för din obegripliga kärlek som berett oss frälsning genom Jesu korsdöd. Vi tackar dig för att du sänder den helige Ande i Jesu namn för att föra oss till tro på Jesus. Vi tackar dig för dopets bad, syndernas förlåtelsen och den helige Andes gåva. Låt Andens verkan bli synlig i våra liv så att vi lever till din ära. Amen.